

ปรัชญาประวัติศาสตร์ของขงจื๊อ

นางสาว ฉัญฉุณี ภาสะพงศ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาปรัชญา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

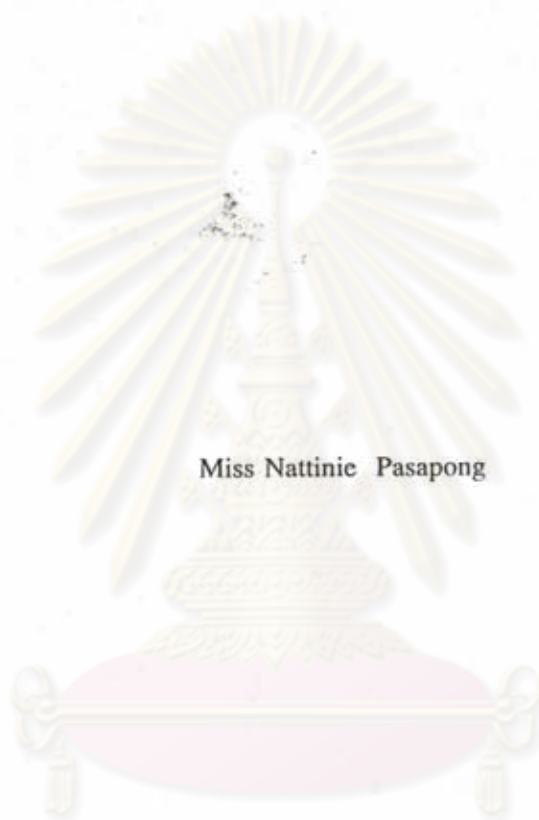
พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-709-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ใ 16133055

Confucius' Philosophy of History

Miss Nattinie Pasapong

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Philosophy

Graduate School

Chulalongkorn University

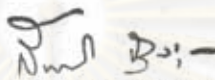
ISBN 974-631-709-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
ภาควิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

ปรัชญาประวัติศาสตร์ของขงจื้อ
นางสาว ฉัญฉวี ภาสะพงศ์
ปรัชญา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวรรณ สถาอานันท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

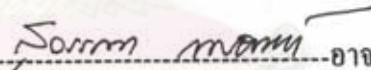

-----คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ ดงสุวรรณ)

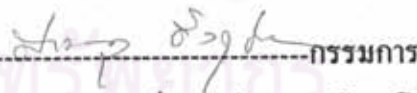
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

-----ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. มาร์ค ตามไท)

-----อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวรรณ สถาอานันท์)

-----กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประทุม อังกูรโรหิต)

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ัญญัตินี้ ภาสะพงค์ : ปรัชญาประวัติศาสตร์ของขงจื้อ (CONFUCIUS'S PHILOSOPHY OF HISTORY) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.สุวรรณา สถาอานันท์, 46 หน้า.

ISBN 974-631-709-1

วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คือ การศึกษาปรัชญาประวัติศาสตร์ของขงจื้อ ในฐานะที่เป็นพื้นฐานแก่ปรัชญาสังคม ขงจื้อเชื่อในความต่อเนื่องและการชำระยทางประวัติศาสตร์ โดยการถ่ายทอดชนบจาริต ซึ่งเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เข้าด้วยกัน ประวัติศาสตร์ ในฐานะที่เป็นความจริง และเป็นมาตรฐานทางศีลธรรมนั้น เป็นสิ่งที่มุ่งชี้ถึงความรุ่งเรือง และความตกต่ำแห่งอารยธรรม และชนบจาริตคือเงื่อนไขจำเป็นต่อความ เจริญรุ่งเรืองทางอารยธรรม เป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังให้แก่ผู้คน เพื่อฟื้นฟูประวัติศาสตร์อันรุ่งเรืองในยุคราชวงศ์โจว

ในทางตรงกันข้าม ทานเหยจื่อโต้แย้งว่า ประวัติศาสตร์เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และไม่เคยมีการชำระยเติม ดังนั้น ทานเหยจื่อ จึงเห็นว่า คำตอบสำหรับการจัดระเบียบสังคม ควร เป็นกฎหมายมากกว่าชนบจาริต โดยทานเหยจื่อใช้รางวัลและการลงโทษ มิใช่การกล่อมเกลาคด้วยชนบจาริต เป็นกลไกควบคุมและรักษาระ ระเบียบสังคม

ปรัชญาประวัติศาสตร์ของขงจื้อ มีความสำคัญ เพราะการ เน้นความต่อเนื่องทางวัฒนธรรม ในฐานะที่รับรองความ เป็นระเบียบของสังคม ถึงแม้ว่า ในคราววิกฤต ดูเหมือนว่ากฎหมายก็เป็น สิ่งจำเป็น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา .....
สาขาวิชา .....
ปีการศึกษา .....

ลายมือชื่อนิติต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C310576 : MAJOR PHILOSOPHY

KEY WORD: CONFUCIUS / HISTORY/ TRADITION/ LEGALISM

NATTINIE PASAPONG : CONFUCIUS'S PHILOSOPHY OF HISTORY

THESIS ADVISOR : ASST. PROF. SUWANNA SATHA-ANAND, Ph.D.

46 pp. ISBN 974-631-709-1

The purpose of this thesis is to study Confucius's philosophy of History which also serves as a basic concept of his social philosophy. Confucius believes in the continuity and repetition of history which depend on the transmission of a tradition, joining the past, present and future. History, as truth and moral standard, indicates the prosperity and decline of a civilization. For Confucius, the cultivation of Li (rites, rituals, rules of propriety) is a necessary condition for constant revitalization of past ideals embedded in the history of the Chou.

Han Fei Tzu, on the other hand, argues that history changes continuously and never repeats itself. He, therefore, seeks and finds answer for truth and social order in the implementation of law rather than in the transmission of a tradition. He uses rewards and punishments, not the cultivation of Li, as means to establish social order.

Confucius's Philosophy of History is highly significant for it emphasizes the continuity of a civilization as a guarantee for social order, although at times of crisis, law is also needed.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....

สาขาวิชา.....

ปีการศึกษา.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ดร.สุวรรณา สดาอนันท์ ผู้ซึ่งผู้วิจัยได้รับกวนขอคำแนะนำ
ต่างๆ และผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาให้ผู้วิจัยได้หยิบยืมตำราต่างๆ ที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ กราบ
ขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาปรัชญาทุกท่าน และกัลยาณมิตรผู้คอยให้กำลังใจและให้ความ
ช่วยเหลือในทุกๆ โอกาส ด้วยน้ำใจไมตรีอย่างยิ่ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
ประวัติศาสตรจีน โบราณ โดยสังเขป.....	1
บทที่	
1. บทนำ.....	2
- ความเป็นมาของปัญหา.....	2
- วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย.....	3
- วิธีดำเนินการวิจัย.....	4
2. ปรัชญาประวัติศาสตร์ของขงจื้อ.....	5
- ความสำคัญของขนบ	11
- ขนบ (Li) กับสุภาพชน.....	12
- ขนบ (Li) กับการปกครอง	13
- ความสำคัญของพิธีกรรม	15
- บทบาทของการศึกษา	17
- ความต่อเนื่องของวัฒนธรรม	21
3. ปรัชญาประวัติศาสตร์ของฮานเฟยจื้อ.....	24
- รัฐที่ปกครองโดยกฎหมาย.....	28
- อำนาจ	29
- นิติธรรม.....	32
- กุศโลบาย	34
4. บทสรุป.....	38
5. รายการอ้างอิง	44
6. ประวัติผู้วิจัย	46

ประวัติศาสตร์ จีนโบราณโดยสังเขป

ก่อนคริสตกักราช	ราชวงศ์		
2852	ยุคผู้นำวัฒนธรรม	ฟู ฉี คิดค้นระบบการเขียน การตกปลา ถ้ำสัตว์	
2737		เซิน หนุง คิดค้นการเกษตรกรรมและการพาณิชย์	
2697		จักรพรรดิเหลียง	
2357	กษัตริย์นักปราชญ์	เหยา	
2255		จุ่น	
2205		หยู ผู้ก่อตั้งราชวงศ์	
1818		ยุคเสื่อมแห่งราชวงศ์ เซี่ย	
1766		กษัตริย์ฉี่ ผู้ก่อตั้งราชวงศ์	
[c.1300]	ราชวงศ์เซี่ย	เริ่มต้นดาราศาสตร์	
1154	ซาง	ยุคเสื่อมแห่งราชวงศ์ โจว	
	หยิน		
<hr/>			
ยุค 3 ราชวงศ์ <			
1122	ราชวงศ์เซี่ย	กษัตริย์เวิน ผู้ก่อตั้งราชวงศ์	
1115		ราชวงศ์โจว	กษัตริย์หวู่ ผู้ก่อตั้งราชวงศ์
878		ราชวงศ์เซี่ย	กษัตริย์เฉิง ผู้ก่อตั้งราชวงศ์
781		เจ้านคร โจว ผู้สำเร็จราชการของกษัตริย์เฉิง	
771		กษัตริย์หลี่	
722		กษัตริย์หยู	
551		ยุคชุนชิว (722 - 481)	
403		ยุคนักปราชญ์ร้อยสำนัก (551 - c 233) : ขงจื๊อ, โมจื๊อ, เหลาจื๊อ, เม่งจื๊อ, จวงจื๊อ, ซางหยาง, กุงซุนลุง, จุ่นจื๊อ, หานเฟยจื๊อ	
ควรรวมที่ 4		โจวคะวันออก	(403 - 221) ยุคสงครามระหว่างรัฐ
ถึง 3			สร้างกำแพงเมืองโดยรัฐฉินและรัฐอื่นๆ
249	ราชวงศ์ฉิน	หลู่ ปู - เว่ย เสนาบดีเอกแห่งรัฐฉิน	
221		จักรพรรดิฉินองค์แรก หลี่ซือเสนาบดีเอก	
214		กำแพงเมืองจีนเสร็จสมบูรณ์	

อ้างอิงจาก Basic Writings ของ หานเฟยจื๊อ